

SLOVENSKI NAROD.

Izdaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopis naj se izvoli frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Nekoliko kritike.

III.

Gospod poslanec Pfeifer pa na „katoliškem shodu“ pri Treb Farah ni govoril samo o nadah, v katerih se brez poročstva ziblje kot koalicijski pristaš, ampak razodeval je tudi svoje druge misli, s katerimi je obudil našo pozornost. Kar nam je bilo že dolgo na srci, to je dolenski poslanec dvignil v javnost, ko pri tem ni pomislil, da ob enem obtožuje sam tisto stranko, kateri se je na stare dni zapisal, da pretresa vest tistim možem, ki so sedaj njegovi najožji somišljeniki. Seveda jih ni imenoval in niti od dalje ni s pratom pokazal, da je v vrstah „Slovenčev“ stranke iskati tistih grešnikov, kojih grehi so po besedah gospoda Pfeifera „nam v škodo, nasprotnikom na korist“. In to je zopet morala shodov „Slovenčev“ stranke! Tu oblastno, tam sentimentalno govoriti o javnih napakah in njih nasledkih, — in nemogoče je potem, da bi ljudstvo može, ki tako odkritosrečno in ganljivo govorijo, delalo odgovorne za te napake in te posledice!

Kaj je torej razodel gospod Pfeifer in koga je samolčal? Tožil je, da je kranjska dežela pri zadnjem velikem imenovanju deželno-sodnih svetovalcev bila za dva prikrajašava in željo je izrekel, da se tudi pri drugih strokah državne uprave ne ponovi tako postopanje, zlasti — in sedaj čujmo od besede do besede! — „če bi vlada zlorabila naš domači prepir in bi se lahko izgovarjala na primer: Ta prositelj, uradnik je prenapet, jaz ga ne maram, a dotični uradnik je morda najbolj zmeren, pohleven narodnjak in spreten uradnik — pa vlada ga ne potrdi pod pretvezo prenapetosti. Videti je, da vlada pri imenovanju uradnikov izkoristi naš domači prepir in zadosti za njo jeto, da se kak prositelj od jedne ali druge strani znači kot prenapet narodnjak, da ga ona potem prezira pri imenovanju nam na škodo, nasprotnikom na korist, kakor se je to zgodilo v novjšem času.“

Istino je potrdil gospod poslanec! Lahko jo ob kratkem označimo tako: nekateri naši zastopniki preprečujejo uradno povišbo

slovenskih rojakov s tem, da jih vladi slikajo kot „radikalce“. Bolj ostudnega madeža na našem javnem životu si pa ne moremo misliti, kakor je ta denunciacija brata zoper brata! Pri nas govoriti o „prenapetih narodnjakih“ ali „radikalcih“ v uradniških vrstah je naravnost smešno, kakor je tudi sploh v našem slovenskem življenju radikalizem pojem, pod katerega se v istini prav nič subsumirati ne da. Če pa „Slovenec“ in za njim vse nemško, židovsko kakor krščansko časopisje govori o slovenskih „radikalcih“, to je le hudobna fraza, katere se širi s posebnim sebičnim namenom! „Slovenčevi“ inspiratorji nazadnje tudi vedó, da v višjih in najvišjih vladnih krogih odločno črte in zatreti skušajo vsako radikalno gibanje in da jih sama beseda „radikalen“, „radikalna“ stranka vzdrami in razdraži. Če se hoče torej z vladno pomočjo nastopiti zoper kako še tako zakonito gibanje ali zoper kakega še tako zmernega in pohlevnega moža, — tedaj je treba vladnim možem samo reči, da gre tu za nekaj „radikalnega“ in takoj so dobljeni za tako dolgo, dokler se o praznem strahu natančno ne prepričajo, kar pa vedno dolgo traja. Zato je naša narodno-napredna stranka v predelih „Slovenca“, „Neue Freie Presse“, „Deutsche Wacht“ i. t. d. vedno le „radikalna“ stranka in vsak naš pristaš se ovaja, kadar potreba nanese, kot „radikalec“ in nič drugega kakor „radikalec“. In seveda se najdejo poštenjaki, ki tako sleparstvo še osebno pred ministri zastopajo! Dogodek iz najnovejšega časa nam je znan. Nekje za Kranjskem bila je razpisana višja uradniška služba, za katero sta bila osobito dva konkurenta. Vsak izmed njiju je imel mej poslanci svojega pokrovitelja. Ne vemo, ali je jedan pokrovitelj hitrejša tekel ali pa je imel pri ministru posebno veljavo, dosegel je pri njem za svojega kolikor toliko obljube. Drugi pokrovitelj je to zvedel in ker si drugače pomagati ni znal, dejal je: „Ali, ekscelenca, konkurent mojega varovanca je — radikalec! On je celo podpisal pri tej in tej priliki — mladoslavenški program!“ Minister, ki se je takoj živo spomnil čeških radikalcev in mladoločkega programa, napravi dolg obraz in pri prvi priliki ogovori prvega pokrovitelja: „Kaj, vi meni priporočate radikalca? Vaš klient je celo

podpisal mladoslavenški program?“ Poslanec, ki ima poseben nasmeš, se na to nasmešne in odvrne: „Ali, ekscelenca, kako naj bi — jaz priporočal radikalca? In tisti program, ki ga je moj klient res podpisal, bil je iz — mojega peresa, kako naj bi bil mladoslavenški?“ To je bilo ministru, ki svoje može dobro pozna, seveda dovolj in skoraj je poslanca prosil odpuščenja, da je sploh misliti mogel pri njem kako dotiko z radikalstvom ali mladoslavenstvom. Seveda je imenoval klijenta prvega pokrovitelja, a o drugem pokrovitelju si je napravil pravično sodbo. Le naključje pa je bilo, da pri imenovanju ni bil prezrt prositelj, ki se je od jedne strani označil kot prenapet narodnjak. Kaj ne, gospod Pfeifer, ta slučaj je tudi Vam prav dobro znan in Vi poznate tudi vse aktivne in pasivne osebe pri tej igri, in Vi dobro veste, da tist prositelj, ki ga je Vaš kolega očrtni skušal kot radikalca in Mladoslavenca, ni nikak radikalec, ampak bi bili veseli, če bi res „pohleven narodnjak“ bil!

Tako je. Če je znamenje najhujše korupcije, kadar narodovi, na podlagi narodnega programa izvoljeni zastopniki ovajajo rojake zastran njihovega mišljenja in delovanja, ne da se opisati stud, kojega moramo občutiti, če se zoper nasprotnika iz domačih vrst kuje iz narodnosti lažnivo orožje. Prva posledica takih nezastlišanih intrig pri imenovanju uradnikov je res ta, da vlada dobrega uradnika ne potrdi pod pretvezo narodne prenapetosti, kakor pravi gospod Pfeifer. A druga in hujša, ker občna posledica pa je ta, da takšni zastopniki pri poštenih vladnih možeh stasoma sploh vso veljavo izgube, da se vlada konečno prepriča o njih značaji, jih zaničuje in jim tudi tedaj ne verjame, kedar bi bilo dobro, če bi jim verjela. Poslanski mandat za narod ni potem piškavega oreha več vreden.

Gospod Pfeifer nam je vso to žalostno istino stisnil iz peresa. Če pa on v resnici svoj narod ljubi, zakaj ni povedal, kako se tista stran zóve, ki uradnike znači kot prenapete narodnjake, da jih potem vlada prezira? Ali je to naša stran, ali so to slovenski zastopniki, ki stojé izven koalicije? Ali v deželnem šolskem svetu kranjskem može na še stranke govore proti povišbi „pre-

LISTEK.

Kronika.

Hvala Bogu, Šmarne maše so tudi za nami in naša prijazna Ljubljana je dobila zopet svoje navadno unanje lice. Največ pripomorejo k temu dijaki, ki so zadnje dni kar trumoma prihajali z vseh strani in katere so zlasti stare ženice vzprejemale z odprtimi rokami. Kakor čebele so začetkom tedna rojili po ulicah, sosebno okolu Valvazorjevega trga, kjer je etablirana ambulanta knjižna borza, od katere imajo bližnje branjeve in Vipavke največ dobička. In še precej glasni so in samosvestni, kakor človek, ki ima kaj okroglega v žepu. Saj pa je skoro vsak prinesel soboj kak tolarček, kateri mu je v roke stisnila kaka dobrosrčna tetka z obligatnim pristavkom: Me boš pa na novo mašo povabil!

Sicer pa za letošnjih počitnic ni bila mrtva sezona tako mrtva, kakor druga leta. Imeli smo v mestu nenavadno mnogo tujcev, na veliko radost vseh krčmarjev. Ne vem, kaj jih je v tolikem številu privabilo. Jedni trdó, da so prišli posloviti se od dvojezičnih napisov, ali gledat samoslavenške

tablice, drugi pa zopet domnevajo, da so prišli občudovat prenovljeno kavarno „Pri slonu“ in tam nahajajoče se staro omizje interesantnih židov. Pa bodi kakorkoli — slovenske ulične tablice jih niso prepodile. Nobeden se ni zgubil v naših ulicah na veliko žalost tistih kričačev, ki bi tako krvavo potrebovali dokaza, da se brez nemških napisov ni moči orijentirati, in na še večjo žalost Ljubljanskega Papeža, ki bi dal kraljestvo za tak dokaz.

Vzlic obilnemu številu tujcev pa so tudi letos „zvoncec nosili“ takozvani vdovci-slamorezci, kakor je slovenske „strehwitwerje“ krstil moj prijatelj, seveda brez žale misli v srci. To zanimivo plemo je menda povsod jednako. V krčmah zabavljajo sicer na hrano tako, da trepečejo pred njimi najpogumnejši natakariji, a le zato, da bi svet ne videl, kako se vesele zlate svobode, kako se čutijo srečne, da so njih lepše polovice odsotne. Zlasti jasno se je to videlo zadnje dni v cirkusu. Kar po vrsti so sedeli in hlinili posebno zanimanje za dreirane konje in osle, dočim jih je privabil le — balet. Sicer so te balerine z malimi izjemami že precej čestitljive starosti, a pikantne morajo vender biti, sicer bi jih vdovci-slamorezci ne občudovali s tako očitnim zadovoljstvom.

Da govorim na tem mestu o baletu, naj opravičim s tem, da vidim pri vsaki predstavi unetega pristaša naše katoliške stranke. Balerine so sicer precej nedostatno toilettirane, a če zadostuje ta toileta strogim zahtevam „katoliških“ prvakov, sme zadostovati tudi meni, tembolj, ker je „Slovenec“ izrecno hvalil, kar se predstavlja. Prav z veseljem konstatujem ta preobrat v mišljenju častitih tovarišev iz Semenških ulic. Koliko krika je bilo svoj čas zaradi nekih golih kipov v gledališču — in sedaj? Da bi bil „Slovenec“ zaradi nekaterih insektov postal tako toleranten, kakor trdó nekateri hudomušni ljudje, tega seveda nihče ne verjame.

Kako velik je časih razloček mej teorijo in prakso, kaže tudi naslednja mična dogodbica.

Pred kratkim se je na Pristavi pri Tržiču vršil shod, kateri so priredili voditelji „Slovenčev“ stranke. Vsled živahnega priporočila agilnih agitatorjev se je sešlo precejšnje število vernih ovčic. Ženske in moški so se zbrali, ker se jim je povedalo, da se jim bo na shodu razložilo, kako je srečno rešiti kmetski stan, kar pomeni po kmetski sodbi: znižanje davkov.

Gospodje predavateljice so se pošteno trudili, da obrazložijo poslušalcem svoj socijalno-politiški program.

napetih narodnjakov? Kedo je v tem svetu podpiral nemškutarskega učitelja zoper narodnega, kedó je očital prositelju narodnost, kedó je pri zadnji vakanci učiteljskega ravnatelja klical: „le tega ne!“, da je potem vlada imenovala drugega na svojo roko? In tako dalje! Ti protinarodni intrigantje so vsi od prvega do zadnjega pristali „Slovenčeve“ stranke, samo tej stranki gre slava za dejanja, katera je obžaloval gospod Pfeifer na njenem lastnem shodu, ne da bi bil pogum imel, imenovati njih mater, ker je ona tačas tudi njegova mati!

S a m!

Veseli beležimo, da je „Slovenec“ doslej jedini slovenski list, ki je odobril znani sklep „narodnega“ deželnega odbora kranjskega, in ta „Slovenčeva“ osamljenost nam je tolažilni dokaz, da še ni izumrlo dosledno narodno mišljenje in poštenje na Slovenskem! Kako sodijo slovenski listi o tem „Slovenčevem“ postopanju, za to naj navedemo dva vzgleda. „Edinost“ se sklicuje na svoj članek „Vera je podlaga vsemu“, v katerem je določila svoj program kot „borbo za verska načela in za narodne koristi in narodne ideale“ ter pravi:

„To je program, okolo katerega se lahko zberejo vsi slovenski rodoljubje, ki so dobre volje; tem lažje, ker si ne moremo misliti, da bi bilo političko in narodno hlapčevalstvo atribut verskega in konservativnega mišljenja. Tem neprijetnejše nas je zadela decidirana izjava „Slovenčeva“, da se namreč konservativna stranka na Kranjskem identifikuje s postopanjem večine deželnega odbora ob vprašanju uličnih napisov v Ljubljani. Dobro vemo, da se to vprašanje nikakor in nikjer ne dotika verskega interesa; dobro vemo, da postopanje poznane dvojice v dež. odboru ni smeti smatrati kot pojav pravicoljubja, ali morda utrjenih političkih načel, ampak le kot pojav političkega hlapčevalstva v prilog onemu in istemu pogubnemu nemškemu vplivu, proti kojemu nas je ravno „Slovenec“ te dni pozval „v obrambo“; in dobro vemo, da je ono za slovenski ponos malocastno naredbo dežel. odbora kranjskega porodilo nasprotstvo mej dotičnima dež. odborikoma in mestnim zastopom Ljubljanskim, nikari pa prepričanje: dobro vemo vse to, jemljemo odkritosrčnim in iskrenim obžalovanjem na znanje izjavo „Slovenčeva“, koja izjava ne znači za nas drugega, nego izpoved, da boče konservativna stranka se svojim velikim ugledom še nadalje pokrivali političko brez značajnost, narodno brezbriznost in suženjsko klečeplaztvo izvestnih gospodov, ki niso naši — nje pa tudi ne, vsaj po prepričanju ne!“

A oglašil se je tudi prizanesljivi „Mir“, ki lepše in doslednejše nego „Slovenec“ zastopa katoliška in narodna načela, in je z blagimi besedami izrazil svoje mnenje o — junštvu „Slovenčevem“. Čudeč se najprej, da je dež. glavar Detela brzojavno pozdravil nemškounacionalne bujskače, ki so se zbrali

To se je videlo iz „Slovenčevega“ poročila. Kako težko je to, vé samo tisti, ki je že kdaj govoril o stvari, katere sam dobro ne razume. Dobra volja pa je tudi kaj vredna. Gospodje socijalni politiki so torej razlagali svoje teorije in jeden njihovih poslušalcev jih je že skusil uveljaviti v praksi, seveda po svoje. Prišel je te dni v davčni urad v Tržič plačat svoj davek. Predavanja na Pristavi so v njem obudila povsem naravno mnenje, da so gospodje, ki so toliko obetali, tudi že kaj storili za ubogege kmeta. Ko pa je videl, da se davki še niso znižali, vzkripela je v njem gorenska kri in povedal je v pisarni brez ovinkov svoje mnenje: „Pijavke vražje, je rekel, ne boste nas več dolgo izsesavali. Onidau je bil misijon na Pristavi in tam so nam Ljubljanski gospodje povedali, kako je z davki!“ In iz ust njegovih se je usula cela ploha ljubeznivih priimkov, kakor jih imajo ponekod za domačo rabo in katere so tudi močno priljubljene izvestnim ljudem, kadar rogovilijo zoper „liberalce“. Tržiški davčni uradniki pa menda še niso dovezni za tako praktično izvajanje socijalno-politiških teorij naših klerikalnih gospodov, kajti ovadili so kmetiča okrajnemu sodišču in to je gorenskega poštenjaka na njega veliko začudenje vtaknilo za teden dni v zapor.

To je prvi vidni uspeh shoda na Pristavi.

pri otvoritvi šulvereinskega šolskega poslopja v Beli peči — mi se že davno več ne čudimo temu, kar počenja tudi „katoliško-narodni“ g. Detela — pravi: „Nič manj nepotrebna je tudi vsa borba, ki se vrši v Ljubljani od izvestne strani proti samoslovenskim napisom. Na domačih tleh bodimo mi gospodari! Nemci nam nikdar ne bodo pravični, niti v Celju, še manj pa v Celovcu, kjer o dvojezičnih napisih niti sanjati ne smemo. Vatvarimo si svoje postojanke vsaj tam, kjer si jih vatvariti moremo. Klim s klimom.“

Tudi „Soča“ je že večkrat odločno obsodila „Slovenčeva“ stališče glede javnih napisov, izrekla se je proti njemu „Domovina“, skratka, noben slovenski list ni pritrdil „Slovenčevim“ izvajanjem, noben slovenski list se neče z njim pajdašiti. To je vsekako dobro znamenje, tembolj, ker so se v lastnem „Slovenčevem“ taboru jeli oglašati vplivni možje, ki z vso odločnostjo obsojajo postopanje dež. odbora in „Slovenca“.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 22. septembra.

Poljaki in levčarji.

Ko je finančni minister dr. Plener naredil Poljakom svojo vizito, je „N. Fr. Pr.“ proslavljala Poljake uprav na zoperen način in jim izraževala svojo gorečo ljubezen, kakor je navada samo pri heterah. Kmalu pa se je ta ljubezen razkadila in komaj se je stari Bismarck oglašil zoper poznanske Poljake, zakričala je tudi „N. Fr. Pr.“ in napadla poljske plemiče, češ, da so politični hlapci reakcije. Kaj je tej premembi mišljenja vzrok? Ali morda odločnost, s katero so poljski listi odklonili levčarsko-poljsko zvezo?

Podržavljenje južne železnice.

Avstrijski trgovinski minister grof Wurmbrand in ogerski trgovinski minister Lukacs sta se pač zjediniła glede podržavljenja južne železnice, a je li se bo to srečno izvršilo, je drugo vprašanje, v katero se tu nečemo vpuščati. Južna železnica vodstvo dobi te dni poziv glede pogajanj. Če se ta posrečijo, pridejo dotične predloge še letos na jesen pred državni zbor, tako da bi vladi prevzeli s 1. januarjem obrat na vseh progah južne železnice. Če bi parlament dotlej zakona ne rešil, bi južna železnica od 1. januarja 1895 vodila obrat na račun obeh državnih polovic.

Izza kulis.

Na shodu češkega katoliško-političnega društva za Moravo, kateri se je vršil minolo nedeljo v Blansku pri Brnu, je govoril tudi bivši deželni poslanec pater Srbecký in razkril interesantno tajnost. Ko je bil odstop grofa Taaffe gotov, je rekel Srbecký, so pričakovali moravski Staročehi, da jih povabi vlada, naj pristopijo koalicii, posl. dr. Fanderlik pa je bil trdno uverjen, da dobi mesto pravosodnega ministra. Grof Schöbora pa se ni umaknil in Fanderlik je sprevidel, da je njegov up splaval po vodi. Prve dni po Taaffeovem odstopu je Fanderlikovo glasilo „Moravske orlice“ balanciralo in se držalo nevtralnó, ko pa je Fanderlik spoznal, da ne pride v ministerstvo, je v državnem zboru dne 25. oktobra l. l. napovedal koalicijski vladi boj. Koj po končanem govoru ga je poiskal dr. Pražak in mu rekel: Za Boga, kaj ste storili? Ali niste mogli še 24 ur vsaj čakati? Danes ste se za vedno onemogočili kot minister. — Kakor rečeno, je to povedal pater Srbecký, kateri bodi sam odgovoren za svojo trditve.

Iz delegacij.

Ogerske delegacije odsek za unanja dela je torej vendar izrekel ministru grofu Kalnokyju zahvalo in zaupanje. Dotična razprava pa je vendar pokazala, da so mu madjarski šovinisti to zaupanje izrekli le iz ozirov na svoj lastni položaj. Kalnoky jim je bil s suhimi besedami povedal, da svoje politike proti Rumunski ne misli premeniti, a vendar so mu izrekli zaupanje, seveda oprmljeno s ostrimi pritožbami proti Rumunom. — Včeraj se je sešel ogerske delegacije odsek za vojaške zadeve in razpravljaj o proračunu vojnega ministerstva. Oponoval je samo delegat Bolgar, in sicer zategadelj, ker nima Ogarska tistega upliva na vojsko, kateri jej baje pristojna. Specijalna debata je bila dosti bolj zanimiva. Vzprejela se je resolucija glede ustanovitve tretje vojaške akademije. Ogarska delegacija je bila že lani v to svrhu dovolila večji znesek, kateri pa vojna uprava neče porabiti. Tudi to pot je minister navedel nebroj vsakovrstnih izgovorov, a pomagalo mu ni nič. Resolucija, s katero se pozivlje, naj ustreže Madjarom in v prihodnjem zasedanju predloži dotične predloge, se je vzprejela. — Specijalna razprava še ni končana.

Cis in Trans.

Madjari so vedno na boljšem! To potrjujeja naredbi, urejšajoči zglaševanje črnovojaikov. Zakon je za obe polovici naše države povsem tisti, doslovno jednak, razloček mej izvršilnima naredbama obeh vojnih ministrov pa je velikansko. Pri nas, v srečni Cisltvauski, se je z ministrov naredbo zakon še poostiril, na Ogarskem pa izdatno ublažil. Pri

nas se je uvedel za črnovojaške popola kontrolni shod, s vsemi dotičnimi nadlogami in izvzete so samo „Staudesperjonen“, ki to svojo dolžnost opravijo z vizito pri okrajnem glavarju, da bi s plebejci ne prišli v dotiko. Na Ogarskem je pisмено zglaševanje dovoljeno v taki meri, da je osobna kontrola skoro iluzorična. Na Ogarskem dobi vsak črnovojaik, ki je aktivno služil, svoj „črnovojaški certifikat“, pri nas pa dobi „črnovojaški pös“ in mej tema je jako velik razloček. To so samo posamni momenti. Navedli bi jih lahko še mnogo. Tako vidimo zopet — dvojno mero. Zapomnimo si jo!

Vnanje države.

Stambulovanje v Srbiji.

Znano je, da je srbskih naprednjakov uzor gospod Štefan Stambulo, katerega posnemajo ne samo v terorizovanju prebivalstva, ampak tudi v sovraštvu proti Rusiji. Rusija postopa glede Srbije tako strogo korektno, da jej celo Dunajski listi, ti mojstri v nahujskovanju, ne morejo ničesar očitati. Vzlic temu pa navdaja sedanje vladne kroge srbske neko sicer prikrito pa toliko arditeljše sovraštvo do Rusije. Ko se je te dni v Belemgradu slavil god ruskega carja, je konjeniški major Peter Mostić na častniškem banketu napil carju Aleksandru III. Dva dni pozneje je dobil dekret, da je začasno upokojen! Drug vzgled. Stotnik Kosta Popović je bil umirovljen, ker je govoril v gostilni z nekim odličnim radikalcem Stojanom Protićem in nič mu ni pomagalo, da je ta radikalec njegov svak. Profesor na veliki šoli dr. Milovan Milovanović je bil odpuščen iz službe, ker je naučnega ministra prosil dovoljenja, zagovarjati pred sod štēm svojega prijatelja Aleksa Stojanovića, zapletenega v Č-binčovo sfero. Bilo bi nepravilno, delati samo ministre odgovorne za tako stambulovanje. Odgovornost pada pred vsem na oba kralja, ki sta proti ustavi in proti volji narodovi ustvarila sedanje razmere, da bi zamogel Milan v motni vodi ribariti.

Italijani zoper trozvezo.

Iredentovski „Circolo Garibaldi“ v Milanu je te dni sklical shod, da bi se določila sredstva, kako preprečiti obnovev trozveze. Izmej povabljenih poslancev je prišel samo Imbriani in še ta je moral igrati ulogo „Beschwichtigungshofratba“. Na shodu se je predlagalo, naj napadejo iredentovci z orožjem v roki Avstrijo. Imbriani je opozarjal predlagatelje, da bi se na ta način nič ne doseglo, pač pa avstrijskim Italijanom silno škodovalo. Končno se je sklenilo, naj odbor ta predlog uvažuje.

Družbe sv. Cirila in Metoda redna IX. velika skupščina

dné 7. avgusta 1894. leta v Novem mestu.

(Dalje.)

VIII. Prvomestnik naznanja, da po pravilih letos izstopijo naslednji udje iz družbinega vodstva: Matej Močnik, Ivan Murnik, dr. Josip Vošnjak in Andrej Zamejic

Skupščinar deželni poslanec Slavoj Jenko nasvetuje, da se izvolijo z vzklikom dosedanji odborniki. Skupščina z dobro- in slava-klici pritruje temu nasvetu.

Prvomestnik preide k volitvi družbinega nadzorništva in razsodništva. Poslanec Slavoj Jenko predlaga dosedanje člane, kar skupščina jednoglasno odobri. (Imena nadzornikov in razsodnikov se objavi skupaj ob koncu)

Prvomestnik naznanja, da je s tem vzpored končan in vpraša, če je komu izmej čč. skupščinarjev še kaka želja do družbinega vodstva ter če sploh še kdo v družbinah šolskih zadevah želi kakega pojasnila.

Zastopnik Gretske podružnice Anton Bremic se imenom svoje podružnice zahvaljuje za prejete dobrote, katere je glavna družba delila Trstu. Trač, zatruje govornik, je avstrijska postajanka ob Adriji. Družba je mnogo storila za Avstrijo in za nas tammošnje Slovence, a neprijatelj naš je pazil na vsak njen korak in slovenskim šolam nasproti ustanavljal svoje šole. Da pa bodo družbini zavodi pri nas v Trstu še uspešneje delovali, treba jih je v večjem številu in časih drugod, kot do sedaj. Zato nasvetuje, da naj se dosedanji otroški vrtec na Greti, ki je na nepravem kraju, prestavi v najete prostore na Belvederu.

Predsednik izjavlja, da o tem ne more velika skupščina obravnavati, ker se po § 12. naših družbinih pravil ta podružnični nasvet ni predložil po prej glavnemu družbinemu vodstvu v posvetovanje, a bavilo pa se bo s tem nasvetom koj kmalo družbino vodstvo. Na to prvomestnik stoji spregovoril:

Častiti skupščinarji! Nj. Veličanstvu našemu cesarju je usojena bila te dni bridka izguba. Njegova cesarska visokost, prečastiti veliki mojster

Dalje v prilogi.

nemškega viteškega reda, vladarjev stric Viljem se je ponesrečil na grozen način. Ob tej trpki rani cesarjem srca bi si usojal predlagati, naj velika skupščina izreče Njegovemu Veličanstvu prvič najponižneje iskreno sožalje, drugič pa si usojam navetovati, naj v jedno izjavi velika skupščina ob slovesni priliki svojega IX letnega zborovanja v Novem mestu globoko udanost, zvestobo in pokorščino Nj. Veličanstvu našemu cesarju.

Če nas pooblastite, izvrši ta Vaš sklep sedaj neposredno po seji potom tukajšnjega okr. glavarstva imenom družbe sv. Cirila in Metoda deputacija treh družbinih članov (skupščinarji vstanejo ter z živio in slavskico na presvitlega cesarja odobre prvomestnikov nasvet.)

Konečno se prvomestnik zahvali čč. oo. frančiškankam za preskrbitev Božje službe, vrlemu pevskemu zboru za prekrasno petje v cerkvi, Novomeščanom osobito mestnemu županu, narodnim družbam in Novomeški podružnici na prisrčnem vsprejemu, vsem zborovalkam in zborovalcem, vsem častitim delegatom posamičnih podružnic, vsem podružnicam na požrtvovalnem sodelovanju tekom preteklega upravnega leta, ter brezizjemno vsakemu, ki čuti in dela za našo družbo ter zaključi IX glavno skupščino družbe sv. Cirila in Metoda v Novem mestu.

Takoj po sklepu zborovanja se poda deputacija k Novomeškemu okrajnemu glavarstvu. Prvomestnik vodi Tomo Zapan si je privzel v ta častni posel podpredsednika Luka Sveteca in družbinega nadzornika prof. dr. Ivana Svetina. Okrajni glavar vitez Oton Vesteneck, ki je sploh z največ eleganco postopal napram družbi, je radovoljno obljubil lojalno izjavo v minijaturi tu zbranega vesoljnega Slovenstva dovesti do Najvišjega prestola. O tem potrjuje nastopni čestitni dopis:

Slavni družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo je blagoizvolilo zapovedati, naj se naznani veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda za izjavo udanosti in sožalja Najvišja zahvala. O tem obveščujem pričujočim slavno družbo sv. Cirila in Metoda povodom odloka vis. c. kr. deželnega predsedništva z dne 11. avgusta t. l., šte. 2340.

C. kr. okrajno glavarstvo.

Novo Mesto, dne 12. avgusta 1894.

Vesteneck I. r.

(Konec prih.)

Domače stvari.

— (Osobne vesti.) Poročnik računovodja v 25. brambovskem batalijonu v Ljubljani g. Artur Mussina je premeščen k 4. brambovskemu polku v Celovcu z določbo, da ostane v upraviteljski komisiji za 3. in 4. batalijon tega polka v Ljubljani. — Naš rojak Ivan Hozhevar, dosedaj eleve pri avstro-ogerskem generalnem konzulatu v Sofiji imenovan je vicekonzulom istotam.

— („Slovenski Gospodar“ o dež. glavarju Deteli.) Presrčni pozdrav, s katerim je naš „narodni“ gospod Oton Detela pozdravil začetkom tega meseca v Beli peči zbrane šulverajske hujšake, same zagrizene nemške nacionalce, je obudil splošno začudenje in celo „Slov. Gospodar“, ki sicer ne govori rad o naših kranjskih klerikalcih, je to pot izrekel svoje mnenje, pišeč: „V Beli peči na Gorenjskem so otvorili 9. t. m. šulvereinsko šolo. Odi zbrane šulvereince je brzojavno pozdravil tudi deželni glavar. Ta slovenski deželni glavar pač ne ve, kaj je nam Slovencem nemški šulverein“. — „Slov. Gospodar“ bi se bil moral tudi še vprašati: Kaj pa tista stranka, ki je povzdignila na svoj čit tega „slovenskega“ glavarja? Sicer pa sodimo, da vé g. Detela jako dobro, kaj je nam Slovencem nemški šulverein, da pa ga je vzlic temu pozdravil le da se prikupi Nemcem. Da njegova stranka odobrava njegovo ravnanje, to potrjuje „Slovenec“, ki o tem pozdravu ni črnil besede.

— (Občinske volitve na Koroškem.) V kratkem se bodo zopet vršile občinske volitve na Koroškem. Zadnji „Mir“ prinaša pod zaglavjem „Na delo, rodoljubi!“ članek, v katerem poudarja, kako važne so te volitve in kako potrebno je, da dobe Slovenci v svoje reke občinske zastope povod, kjer so v večini. Takih občin, v katerih je večina prebivalstva slovenske narodnosti, je po zadnji ljudski štetvi 63 v sodnih okrajih Borovlje, Celovec, Podkloster, Šmohor, Trbiž, Beljak, Velikovec, Št. Pavel, Rožak, Pliberk, Dobrla vas, Železna Kaplja. V 24 izmed teh občin so si Slovenci dozdaj ohranili ali pa po hudih borbah pridobili večino v občinskem

zastopu. Te občine so: Šmarjeta v Rožu, Podlublje, Sele, Kotmara vas, Hodiše, Bilčovec, Vesica, Radiše, Škofije, Djekše, Spodnji Dravograd, Št. Jakob, Št. Danijel, Bistrica pri Pliberku, Tolsti vrh, Ljubuče, Blato, Črna, Dobrla vas, Globasnica, Škocijan, Rikarja vas, Jezersko in Bela. V vseh ostalih občinah pa gospodujejo še vedno nasprotniki, ki sramote pošteno slovensko ime in zavirajo na vse mogoče načine napredek slovenskega naroda. To pa le zaradi tega, ker je slovensko prebivalstvo premalo prebujeno ali pa preveč odvisno od nasprotnikov. Da se to predrugači, pozivlje „Mir“ koroške Slovence v dotičnih občinah na delo.

— (Šolski zbori v „Glasbeni Matici“) se pričenjajo letos v ponedeljek dne 24. septembra zvečer ob 7. uri v društvenih prostorih. Ta dan naj se zglasijo dosedanjí pevci vseh oddelkov, da se razvrste po glasovih in oddelkih in se določijo ure posameznim oddelkom. Ob istem času se bodo vpisovali in razvrščali novi pevci. Pouk v zborovem petju je brezplačen.

— (Pevskega društva „Ljubljane“ vrtna veselica.) katera se je morala zaradi skrajno neugodnega vremena dne 9. t. m. preložiti, vršila se bode po že priobčenem vzporedju jutri pri Koslerji, pričeneši ob 3. uri popoldne, na kar prijatelje društva in petja vnovič opozarjamo. Vstopnina znaša 20 kr.

— („Narodni dom“ v Ljubljani.) Z današnjim dnem je zgradba „Narodnega doma“ v Ljubljani dodelana popolnoma do vrha in na vseh delih pokrita s strešnim stolom in deskami, na katerih bodo ležali škrlji. V proslavo tega važnega dogodka v zgradbi sklenil je odbor, dati delavcem danes običajno nagrado ter jih pogostiti s pivom, kruhom in sirom. Odbor je določil, da se kupola pokrije s šeststerovoglatimi škrlji, glede kamnoseških del pa ukrenil, da bodo glavne stopnice iz repentaborskega, stranske pa iz domačega mramorja. Po hodnikih napravil se bode terazzo-tlak. Zgornja okna v dvorani so dodelana, okraševalno omrežje krog kupole, drogovi za strelovode in zastave pa so v delu. Mizararska dela so se te dni razpisala in povabili so se vsi Ljubljaniki in jeden vnanjih podjetnikov v tekmovalje. Odbor sklenil je nadalje, poslopje takoj varovati, da se ognje vsaki mogoči nesreči.

— (C. kr. obrtne šole v Ljubljani.) Obisk na c. kr. obrtnih šolah v Ljubljani je tudi letos jako mnogobrojen. Na oddelku za lesno industrijo vzprejetih je bilo 61 rednih in izvenrednih učencev, v oddelku za figuralno podobarstvo pri kiparju Alojziju Ganglu pa 5 frekventantov. Na šoli za umetno vezenje je 40 rednih in izvenrednih učenk.

— (Novo društvo v Ljubljani.) Namestu razdruženega „železniškega bralnega in napredno-izobraževalnega društva“ v Ljubljani se je osnovala podružnica „Ljubljana“, društva prometnih služabnikov avstrijskih, ki broji sedaj nad 200 udov.

— (Starinske najdbe.) Pri kopanju kanala na Cojzovem grabnu so našli več rimskih predmetov, katere so pa delavci, žal, pod roko prodali. — Pečnik koplje od 17. t. m. v družbi kustosa Szombathija in preparatorja Bratine veliko gomilo pri Sv. Magdaleni nad Šmarjem.

— (Petindvajsetletnica poštnih dopisnic.) Dne 1. oktobra bode minulo petindvajset let, odkar so se uvedle v Avstriji poštné dopisnice.

— (O pokojnem Vinku Lapajne) se nam piše iz Idrije: Neizprosna smrt nam je zopet vzela neutrudno delavnega narodnjaka, gosp. Vinka Lapajne, v najlepši moški dobi 32. let. Pokojnik je bil jako nadarjen mož, sosebno dober humorist, zato je spisal več daljših in krajših humorističnih rečij, kakor „Domača zdravila“, „Makrobijotiko“, „V košu v Parizu“, burko „Štrukturi“ in več drugega, ter prevel znano šaloigro „Urban Debeluhar“, a v ostalini se nahajajo še nekatere neizdane reči. — Toda ne samo s peresom, temveč tudi z živo besedo je delal za narod sosebno v politično zavednost, za katero se ima Idrija v zadnjem času največ njemu zahvaliti, kajti on je bil skoro jedini, kateri je delal za stvar brez ozirov na svojo osebo in stanovsko korist in denarne žrtve. — Bil je predsednik Idrijskemu dramatičnemu društvu, pod kojega izvrstnim vodstvom (učil se je v tej stroki na Dunaji) se je predstavljal v tukajšnjem gledališču marsikatera lepa, a tudi težka igra. — Sploh bil je priden in delaven na vse strani, zato ga bode narodna stranka zelo pogrešala. A

ravno tako hudo je zadela ta nesreča tudi njegovo družino, kajti ostavil je udovo s petero nedoraslimi otročiji od 1—7 let. Bode naj jej pa v tolažbo narodova hvaležnost in priljubljenost pokojnika povsod, katera se je pokazala najbolj pri veličastnem pogrebu. Položili so mu prijatelji, društva in rodbina 14 vencev na krato, katero so spremljali na pokopališče gasilci z zastavo in godbo, „Čitalnica“ z zastavo, „Del. bralno društvo“, meščani in uradniki, na stotine ljudstva. Združeni moški zbor „Čitalnice“ in „Del. bralnega društva“, katerima je bil ves čas svojega življenja delaven član, mu je pel v cerkvi Sv. Križa in na grobu tako ubrano, da nam je bilo še bolj milo, ko smo ga izročili materi zemlji z nado, da se vidimo v boljši bodočnosti. Bodi mu zemljica lahka in večni pokoj, mej nami pa večni spomin in hvaležnost!

— (Shod in slavnost v Celovcu.) Dne 24. bodočega meseca priredi kat. polit. in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem izvanredni shod v veliki dvorani pivovarne „Maselgarten“ v Celovcu. Posvetovalo se bode o raznih vprašanjih ki so posebne važnosti za koroške Slovence. Po shodu pa priredi društvo veliko in sijajno slavnost v spomin 80letnice msgr. Andreja Einspielerja in njegovega somišljenika škofa Martina Slomška z raznovrstnim zanimivim vzporedom. Slavnostni govor je prevzel g. dr. Medved iz Maribora. Sodelovalo bode tudi sl. pevsko društvo „Lira“ iz Kamnika in več demačih moči.

— (Velikanski požar) je pretečeni teden v Makolah pri Slovenski Bistrici g. Georgu p. d. Mesarju, uničil veliko, lepo zidano in urejeno gospodarsko poslopje. Ogenj razdejal je zidove in oboke, ter prodril v vse shrambe in celo v kleti. Zgorelo je več sto mernikov vsakovrstnega žita in veliko stisnjene ali prešane krme in mnogo drugih rečij in izteklo je tudi 60 polovnjakov starega vina. Cela škoda znaša blizu 50 tisoč gld. Poslopje je v torek zvečer t. j. 11. t. m. začelo goreti in je gorelo ves teden.

Slovenci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila:

Uredništvu našega lista je poslal:

Za družbo sv. Cirila in Metoda g. dr. Fran Jurtela, odvetnik v Šmarji pri Jelšah, 7 kron, in sicer 4 izgubljene in zopet dobljene krone in 3 krone za amater fotografije g. drd. med. Böhma v Gradcu. Živio!

Razne vesti.

* (Smrt v hipnozi.) Na graščini Tuzsér na Ogerskem se je mudil nekoliko dni neki hipnotizér, ki se zove Neukom. Ta je večkrat hipnotizoval hčer posestnika te graščine, gospodično Ello Salamon, v kateri je bil spoznal izboven medij. Nedavno je zopet z njo eksperimentoval in pri tem mladi gospodični prišapnil, da je bolna na pljučih, in kakor bi trenil, je gospodičina pokazala vse znake te bolezni. Kar hkrati pa grozno zavpije, da so se gostji, ki so bili pri tej produkciji navzoči, silno prestrašili, in se zgrudi na tla. Poklicali so hitro zdravnike, a njih pomoč je bila brezuspešna, nesrečno dekle je bilo mrtvo.

* (V znanem „Lurlochu“) se bodo v kratkem začela nadaljevati dela, katera bodo omogočila, da bode še tekom te jeseni ta podzemna jama vsakomur pristopna. Našli so se prostori, v katerih je mnogo prav lepih kapnikov.

* (Roparji ob ogersko-srbski meji) se silno množe. V poslednjih dneh so se sprijeli roparji, ki se v dobro oboroženih in organizovanih četah klatijo po deželi, pri Kozli Dojki ob Dunavu z orožniki. V boju sta bila ubita dva orožnika, roparji, katerih je bilo kakih 25, pa so imeli samo jednega mrtvega. Pri Palanki je bil boj mej vojaki in roparji in je padlo več vojakov in jeden častnik.

* (Ljubovna tragedija v Pragi.) V nekem Praškem hotelu sta se nastanila te dni 24letni inženér Karol M. in njegova 23letna na pljučih boljuča nevesta Ana J. V kratkem bi morala biti poroka in sta imela že najeto stanovanje na Dunaji. Ko je nevesta ležala zaradi bolehnosti v postelji, čital ji je M. časnike. Najedenkrat pa je potegnil revolver in ustrelil nevesto večkrat v glavo, potem pa samega sebe. M. je bil takoj mrtev, nevesto pa so težko ranjeno prenesli v bolnico.

* (Grozna nesreča) se je pripetila v Nagy-Marosu na Ogerskem te dni, ko je biva! tam cesar. Cerkovnik, ki je zvonil v cerkvenem stolpu pri odhodu cesarjem, nagnil se je skozi stolpove

line, da bi bolje videl odhajajoči sprovod. Pri tem pa je izgubil ravnotežje in padel iz višine ter je mrtev obležal.

* (Velikansk železniški most) se bode gradil v Ameriki preko Hudsona, vežoč New York in Jersey City. Ta zgradba bode prekosila celo veliki most mej New Yorkom in Brooklynom. Dolg bode novi most 4120 čevljev in imel dva stolpa. Srednja širjava mej stolpoma znaša 2100 čevljev. Stroški so proračunjeni na 24 milijonov dolarjev. Zgradba se bode izvršila v petih letih.

Književnost.

— „Vesna“ prinaša v št. 9 Alastorjevo pesem „V kupeji“, Vidino „Ko te gledam zaupljivo...“ in Hotimirjevo „Cvetlica“, potem nadaljevanje povesti „Stankov roman“, spisal Fran Ribič, nadaljevanje razprave „Nekaj o lepem“ in v „Vestniku“ ter v „Listku“ mnogo raznovrstnih beležk.

— „Matica Hrvatska“ razposlala je svojim poverjenikom „Izveštaj za upravno godinu 1893“, da ga mej članove razdele. Članovi „Matice“ dobé letos vsaga vkupe devet knjig in sicer: 1. Hoič: Slike iz občega zemljepisa. Knjiga četrta (Opisuje se: Španija i Portugal, Italija, Grčka, Turska i Rumunjska) sa 95 slika i 3 zemljopisne karte. 2. Valla: Poviest srednjega veka. Dio treći. Svezak prvi. (Od druge polovine XI. veka do g. 1453). 3. Novak: Podgorka. Slika iz hrvatskoga primorja. 4. Turgenjev: Izabrane pripoviesti. Svezak drugi. 5. Bogović: Pjesnička djela. Knjiga druga (Pripoviesti). 6. Tomić: Za kralja — za dom. Historička pripoviest. Dio prvi. 7. Šrepić: Ruski pripovjedači. 8. Tresić-Pavičić: Ljutovid Posavski. Tragedija. 9. Šandor-Gyal-ski: Male pripoviesti. Svezak prvi. Dalje je „Matica“ izdala še dve knjigi, ki jih dobe članovi za ceno 1 gld. in sicer: Platon: Phaidros, Preveo, uvod i bilješke napisao Fr. Petračić. Šrepić: Rumeka satira. Vseh prvoimenovanih devet knjig, ki jih dobi vsak član „Matice“ za smešno nizko ceno 3 gld., se bode letos tiskalo po 12 000 izvodov, da bode mogoče vsakemu ustreči in bi bilo le želeto, da bi tudi šte-vilo „Matičinih“ članov naraslo. „Matica“ je tudi izrekla željo, naj bi gg. članovi-prinosniki svoje do-neske za prihodnje leto še tekom tega leta vplačali, ker bi to bilo od velike koristi gospodarstvu „Matice“.

— „Prosvjeta“ ima v št. 18. naslednjo vse-bino: Osveta ljubavi. Pripoveda Ladislav Z. Ladaun-ski; — Omer-beg i A'ša. Slike iz sarajevskega života. Napisali Osman-Aziz; — Minka. Pripoviest iz ribar-skoga života, piše Stjepko Ilijić; — Šetnja po pa-riškim boulevardima. Napisao Ferdo Šišić; — Kla-rica iz župnoga dvora. Seoska pripovijest. Češki na-pisao J. L. Hrdina; preveo Stjepan Karlov; — Priča. Spjevao August Harambašić; — Umjeće na-činiti knjigu. Iz „Knjige crtica“ Washingtona Ir-vinga. S englezkoga preveo dr. V. Krišković; — Pad mlatačke republike i ulaz Austrijanaca u Dal-maciju. Po opatu Pavlu Pisani-u. Napisao Ferdo Ši-šić; — Kako je seljak dijelio guske. Priča od L. Tolstoja. Preveo Ivan Goitan; — Simulanti. Iz „Ša-renih pripoviest“ A. P. Čehova. Preveo dr. A. Ha-rambašić; — Pod ružicom. Spjevao Mirza Safvet; — Beethoven i hrvatske narodne popievke. Priob-ćio u berlinskom listu „Allg. Musik-Zeitung“ Fr. Š. Kuhač. Opis naših slika: Tomaseov spomenik; — Samostan Savina u Boki; — Erceg novi; — Župna crkva u Erdeviku; — Narodno kazalište. Napisao Fran Selak; — Listak; — † Vojtjeh Naprtek; — Rještba bročane zagonetke. Dopisnica. — Slike: Spomenik Nikole Tomasea. Izradio za Šibenik kipar Hektor Ximenes; — Konavoški guslar. Slika V. Bu-kovca; — Boulevard des Italiens; — Predvečer na boulevardu; — Prijateljica boulevardске šetnje; — Nosioci reklama; — Samostan Savin u Boki-kotor-skoj; — Erceg-novi u Boki kotoroskoj (sa moske obale); — Lov na tigrove. Slika N. Karazina; — Dr. S. Mišetić. Intendant nar. zem. kazališta; — Župna crkva u Erdeviku; — Nutarnost župne crkve u Erdeviku; — † Vojtjeh Naprtek. (Prema posled-njoj fotografiji).

Brzjavke.

Dunaj 22. septembra. „Neue Fr. Presse“ prinaša danes strasten dopis iz Celja, v ka-terem se Nemci roté, naj storé vse, karkoli mogoče, da se ne ustanovi v Celji slovenska mala gimnazija.

Lvov 22. septembra. Biskup Strossmayer je poljskemu jezuitu Stojalowskemu, kateri je bil zaradi svojega rodoljubnega delovanja pre-ganjan, ponudil župo v Djakovski škofiji.

Krakov 22. septembra. Tukajšnja „Re-forma“ javlja, da ruski car vsled božjastnih napadov ne more odpotovati iz Spale v Krim. Najbrž je to poročilo prouzročilo tu razširja-jočo se govorico, da je carja zadela kap.

Zagreb 22. septembra. Župnik Bjarić v Moravici je v jezi ustrelil svojega štirinajst-letnega sina.

Budimpešta 22. septembra. Vojaške vaje okolu Balassa-Gyarmata so končane. Cesar je sinoči odpotoval na Višegrad na lov.

Rim 22. septembra. Vest angleških listov, da odstopi italijanski poslanik v Parizu, Ress-mann, se potrjuje. Ressmann je jako dober prijatelj Casimir-Perierja, vsled česar je njegov odstop tolmačiti tako, da se je mej Francijo in Italijo obstoječe nasprotstvo zopet poostri-lo.

Neapolj 22. septembra. V poslopji tu-kajšnje otroške varovalnice se je udrl strop in zasul trideset otrok.

London 22. septembra. Predsednik re-publike Kolumbija, Nunez, je umrl.

Narodno-gospodarske stvari.

— Deželna trtnica v Ljubljani. Poljedelsko ministerstvo je obljubilo deželnemu odboru kranj-skemu, da mu bode oddalo bodočo spomlad 450 000 ameriškanskih trt, ako bode to le mogoče glede na zahteve od drugih strani. S tem prispev-kom se bode razširila deželna trtnica poleg prisilne delalnice v Ljubljani.

— Prva javna dražba vin v skladiščih v Trstu se je vršila prav povoljno. Prišlo je kakih 200 kupcev, večinoma unanijh. V nekaterih urah so se prodala vsa vina, italijanska, isterska in dal-matinska, nekaj konjaka in malage. Ob 1. uri je bila končana dražba, ki se je bila pričela ob 10. uri zjutraj.

Poslano.

V „poslanem“ Slovencev v „Tatranu“ v „Slov. Narodu“ šte. 211., je več mest, ki trebajo nekoliko pojasnila.

Tako se je trdilo, da sem se jaz pri javnem shodu „Save“ izrazil, „da stoji „Slovenija“ glede borenja na istem stališču kakor „Sava.“ „Poslano“ zamolči zvezo, v kateri so bile govorjene te besede. Reklo se je: pri „Savi“ je noša traku o bvez na in torej se mora trak vedno braniti; pri „Sloveniji“ pa je ta noša prosta, in trak se brani le, kadar se ga nosi; če pa „Slovenijan“ nosi trak, ima prevzeti vse dolžnosti zanj kakor „Savan“. V tem oziru se je trdila sličnost borenja v obeh društvih.

Da so člani, ki so glasovali za predlog gosp. iur. Zwitterja, izstopili radi tega iz društva, ker se je ta predlog sprejel, nam je neumljivo. Predlog je bil seveda „dvoumen“. Predlog se je povedal — ustmeno in pismeno — tolikrat, da ga je lahko vsakdo znal na pamet; če ga pa še ni, zadeva krivda takratnega predsednika gosp. phil. Poljanca, ker je dal na glasovanje predlog, ki ni bil vsem jasen; in on ga je dal, dasi je bil nasprotnik pred-logov. G. predlagatelj ni trdil, „da se ne vsprejmo besede, ampak interpretacija predloga“, kakor „pravi“ „poslano“. Predlagatelj je hotel, da se vsprejmo vse besede predlogove, in kako zadoščenje smatra on „častnim“, to je natanko pojasnil in opetovano povedal. Dalje ima menda tudi pri nas predlagatelj pravo interpretovati svoje predloge, in če jih zbor sprejme z interpretacijo vred, so kajpada tudi pri nas veljavni. Torej tu ni govora, „ima li član pravo interpretovati društvene sklepe po svoje, ker je le društvo sprejelo od predlagatelja stav-ljeni in interpretovani predlog.“ Vender ne glede na vse to: če gg. „neborilci“ niso priznavali tega prava predlagatelju, priznaval ga je predsednik g. Poljanec — dasi „neborilec“ —, ker je dal pred-log na glasovanje.

Da bi bil sklep „obligatne menzure simptom dolgotrajnega, premišljenega delovanja na to, da se „Slovenija“ pretvori v „Burschenschaft“, to je ne-resnično, in od bivših članov „borilnega kluba“, katerih je sedaj več mej „neborilci“, bi pričako-vali, da poznajo bolje „borilni klub“ ter nes kušajo uplivati z enakimi „kaptacijami“.

„Poslano“ govori jako natanko in obširno o odgovoru g. Poljanca kot predsednika na stavljeno interpelacijo, kako stališče zavzema on glede traku. Mi bi še dodali, da je odgovor popolnejši, da se je izrazil, da bo dal za žaljeni mu trak „krvavo zadoščenje“, na kar se mu je obilno odgovarjalo: „Dobro, drugega ne želimo, potem smo jedini!“

Čudno se mi zdi, da se podpisani v „posla-nem“ čutijo zadetih, ker sem pisal, da bo vzrok secesiji: cui bono. Gospodje bi menda lahko uvideli, da so to očitanje ne tiče njih; trdil sem namreč, „da razpor datuje od nekega shoda 1892,“ in da se popolno umemo, povem, da mi je bil v mislih pri teh besedah I. kat. shod v Ljubljani. Sicer je to tembolj čudno, ker v jeseni 1892. ni bilo ni-kakega takega shoda, pred 1892 pa je bilo jako malo „secesijonistov“ na Dunaji in še ti so živeli v največji slogi z vsemi tovariši. Zatorej je bilo

precej umetno, če so nanašali „Slovenci“ v „Ta-tranu“ te besede nase in radi tega jim tudi do-tične inkriminacije mirnim srcem po-darim.

Sodbo o članih, kateri bi nosili trak, a ne hoteli za to prevzeti od društva zahtevane odgo-vornosti, vzdržim in menim, s polnim pravom. V „poslanem“ je ta stavek prav imenitno zasukan in bi delal čast komu drugemu.

Neumestna se nam pa zdi zadeva o „literar-nem odseku“ — kakor ga zove „poslano“. Da bi bil kak „krog“, ki je pripomogel v to, da je prejšnji „književni odsek“ tako žalostno zaspal, in hotel na vsak način preprečiti, da društvo potrdi pravila novemu odseku“, zoper to se odločno zavarujemo in o tem spregovorimo osebno par besedij. Če se je jeden, ali morda dva člana, oglasil pri pravilih za besedo ter nasvetoval neke spremembe — če se prav spominjam, samo jedno —, če je morda kdo izustil v zasebnem življenji kaj proti „slovstve-nemu klubu“, to pač ni dokaz, da je obstojal cel krog, ki bi pomagal k smrti prejšnjemu ali k poginu sedanjemu klubu. Radoveden sem, kdo izmej izst. pivših članov bi podpisal z mirno vestjo ono obdobje.

V Lescah, dne 18. septembra 1894.

phil. Jos. Žilih,
t. č. predsednik „Slovenije“.

Poslano.

Z ozirom na članek: „Položaj pekovskih de-lavcev“ v „Delavcu“ z dne 15. t. m. št. 15, v ko-likor se tiče isti našega delodajalca gosp. J. Zo-laznika, sili nas sveta dolžnost resnici na čast, sledeče izjaviti: „V zadevi nedeljskega počitka, o kateri nepoznan dopisun veliko debeleji govori, nego je obseg najdebelejšega imetelja pekovskega obrta, je pri našem mojstru tako dobro in pravično ure-jeno, kakor nikjer drugje; vsaka, tudi najmanjša pritožba bila bi tukaj neumestna in neopravičena! Želim samo vsem pomočnikom, našemu jednako pravičnega in sočutnega mojstra, izvemši lačnega dopisuna gori omenjenega, puhlih fraz polnega članka, ker bi se znalo prigraditi, da bi se mož, pri vrlo dobri hrani, kakeršno imamo mi, preobje-del, kar mu nikakor ne privoščimo, da ne bi kedo zaradi tega pogršel njegovih, v „Delavcu“ ponat-sjenih nezmisljenih nazorov, izvirajočih iz praz-nega trebuha in še bolj prazne glave.

O grožnji, da bi naš delodajalec raje odpustil vse delavce, ko bi se imel uvesti v našem obrtu nedeljski počitek, nam ni nič znanega; rodila se je pač v glavi dotičnega psevdopisača ali njegovega vestnega opróde. Tudi ni res, da se pri nas dela 18 do 20 ur na dan in to dan na dan. Dopisun vedi, da si znamo tudi mi pomagati, če treba, in to brez da gremo k njemu kupit modrosti, s katero se tako imenitno baha. Prostega časa pa v istini ne porabljam v namene, kakeršne nam ta duševna reva podtika: po njemu omiljenih shodih in sestankih, kjer se ne godi in ne govori vse v okviru zakonov, kateri so, kakor trdi „učeni“ pisun, samo na njegovi strani in njegovih „velepametnih“ somišljenikov, katerim prijateljski ne želimo nič družega, nego da malo več kot sedaj delajo in pošteno žive, za druge pa naj se ne brigajo. Ljudje ki združujejo v sebi sebičnost, ne bodo nikogar osrečili, nikomur koristili!

V Ljubljani, dne 18. septembra 1894.

Jakob Zalaznikovi pomočniki:

Gregor Pance, Fran Tomažič, Ivan Pol-šak, Ivan Benčič, Peter Picelj, Alojzij Habinc. (1061)

Narodno zdravilo. Tako se smé imenovati bolesi utešujoče, mišice in živce krepčujoče, kot mazilo dobro znano „Moll-ovo francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri tganju po udih in pri drugih na-sledkih prehlajenja. Cena steklenici 90 kr. Po poštnem po-zvetji razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrečno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 2 (16—10)

60.000 gld. je glavni dobiček Lvovskih sreček, ki se izplača samo s 10% odbitka. Opozarjamo naše cenjene čitatelje, da je žrebanje že dne 27. septembra.

Vsakdo naj se o času, ko preti navarost kolere, na-tanko pouči o nje bistvu, o sredstvih, kako se je more ubraniti in o oblastvenih predpisih; iz tega bode črpal po-mirjevalno uverjenje, da se je moči čuvati pred to boleznijo in da more do gotove stopinje vsaki posa-mičnik samega sebe, ako ravna pametno, obvarovati, da ne zbolí za kolero.

Paziti je treba pred vsem na motenja, ki bi na-stala v prebavljanju, na obstrukcije in posebno na drisko, ko bi se ta pojavila. Zdravo prebavljenje ohraniti je treba zmernim načinom življenja, ogibom vsem težko pre-bavnim jedlom in drugim škodljivostim, ki na prebavo kvarno učinkujejo, kakor tudi s tem, da se čuvamo pre-hlajenja želodca in vsakega prehlajenja v obče. Zdravo prebavljenje izredno pospešujejo znane Marijacejske že-lodčne kapljice lekarnarja C. Bradyja, ki jako okrepčujoče in osvežujoče na želodec delujejo. Marijacejske kapljice so vedno pomagale zlasti v slučajih, kadar je prebava motena in v tesnobi in pripadajo že mnogo let najprijubl-jenjšim domačim sredstvom v obitelji kot prva pomoč, kadar kdo nenadoma zbolí.

Dobivajo se v lekarnah v steklenicah, (ki morajo imeti podpis C. Brady) z navodom glede uporabe po 40 kr. in 70 kr. (876—8)

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Alojzija Hauptmanna zemljišče v Zatičini, cenjeno 6572 gld., dne 27. septembra in 25. oktobra v Zatičini. Posestva: Karola Wilcherja v Matenji vasi, (cenjena 2790 gld.), Tomaža Kaluže v Narinu, (1425 gld. in 605 gld.), Antona Maurerja v Globšah, (3935 gld.), Janeza Kernuta v Radobovi vasi, (1575 gld.), vsa dne 28. septembra v Postojini; dalje posestva Matije Debevc v Matenji vasi (50 gld.), Mihe Vadruta v Kleniku (570 gld.), Janeza Franka v Nadjem selu (1310 gld.), Matije Kalistra v Rikitniku (1966 gld.), Frana Zafreda v Stari Sušici (275 gld.), Antona Lagoja v Vovčah, (2361 gld.), Karola Wilcherja v Matenji vasi (3035 gld. in 45 gld.), Štefana Spetice v Vovčah, (3154 gld.), Frana Dvngana v Stari Sušici (5370 gld.), vsa dne 28. septembra in 30. oktobra v Postojini.

Neže Hočev var zemljišče v Studencu, cenjeno 60 gld., dne 29. septembra in 31. oktobra v Krškem.

Antona Rojca zemljišče v Vrbičah, cenjeno 882 gld., dne 1. oktobra in 2. novembra v Ilirski Bistrici.

Jurija Košmerla posestvo v Beli Vodi, cenjeno 330 gld., dne 2. oktobra in 2. novembra v Ribnici.

Gašparja Smerdela posestvo v Gradcu (pri St. Petru), cenjeno 4180 gld., dne 2. oktobra in 6. novembra v Postojini.

Prostovoljna dražba: Gospe Marije Mahorčič iz Srežane 2 gozdni parceli v k. o. Bezuljak, cenjeni 2230 in 2560 gld.; Antona in Karoline Šbuelc iz Gorice 2 gozdni parceli, istotam in ista cena; gospe Reze Širca iz Griž dve gozdni parceli, istotam in ista cena, dne 29. septembra od 10—11. ure zjutraj v Cerknici.

Umrli so v Ljubljani:

20. septembra: Anton Zabukovic, sodarjev sin, 16 let, Poljanska cesta št. 47. — Antonija Zanoškar, delavčeva žena, 34 let, Tržaška cesta št. 24.

21. septembra: Henrik Braindl, prisiljenec, 16 let, Poljanski nasip št. 5. — Ivana Cimperman, delavčeva hči, 1 leto, Tržaška cesta št. 37.

V deželni bolnici:

20. septembra: Janez Cirer, delavec 44 let. — Leopold Jerič, krojač, 62 let.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
21. sept.	7. zjutraj	738.9 mm.	6.8° C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. popol.	737.0 mm.	21.2° C	sl. vzh.	jasno	
	9. zvečer	736.7 mm.	13.0° C	sl. vzh.	jasno	

Srednja temperatura 13.7°, za 0.1° pod normalom.

Dunajska borza

dne 22. septembra t. l.

Skupni državni dolg v notah	98 gld. 90 kr.
Skupni državni dolg v srebru	98 " 90 "
Avstrijska zlata renta	124 " 50 "
Avstrijska kronska renta 4%	97 " 95 "
Ogerska zlata renta 4%	122 " 05 "
Ogerska kronska renta 4%	96 " 75 "
Avstro-ogerske bančne delnice	1032 " — "
Kreditne delnice	372 " 75 "
London vista	123 " 75 "
Nemški drž. bankovci za 100 mark	60 " 75 "
20 mark	12 " 15 "
20 frankov	9 " 85 1/2 "
Italijanski bankovci	45 " 20 "
C. kr. cekini	5 " 88 "

Izvirališče: Giesshubler-Puchstein, zdravilišče in vodovodna linija pri Karlovih varih.

Prospekti zastoj in franko.

Najboljša pitna voda

kadar preti nevarnost epidemije, je v takih slučajih čisto skušana, od medicinskih avtoritet vedno priporočena

GLAVNO-SKLADIŠTE MATTONIJEVI

GISSHÜBLER

najboljše lučne KISELINE

V njej se ne nahajajo nikake organske substance ter je zlasti v krajih, kjer je studenčna ali vodovodna voda dvomljive kakovosti, najprikladnejša pijača (51-7)

Odlični zvedenci

vseh dežel so na zdravilstvenih razstavah v Londonu, Parizu in Genevi kot razsojevalci izloženih preparatov tinkturo za želodec

lekarja

G. Piccolija v Ljubljani

s častno diplomom in zlato svetinjo odlikovali. To odlično odliko so najboljšje spričevalo že od nekdaj znanega dijetelnega sredstva, katero krepi in zdravi želodec, kakor tudi opravi prebavnih organov izbornu pospešuje. — To tinkturo za želodec razpošilja izdelovatelj G. Piccolij v Ljubljani proti povzetju zneska. Zalog po 12 stekl. za 1 gld. 30 kr.; po 55 stekl. za 5 gld. 26 kr. (zalog tohta 5 kgr.). Poštino plača vedno naročnik. (598-17)

Gospodičina

izprašana učiteljica

za francoski jezik, glasovir in citre, ima še nekoliko ur na razpolaganje.

Naslov: (1057—1)

Marije Terestije cesta št. 12, pritrjeno.

V najem se dá za dobo več let

posestvo

v Novski v Slavoniji, železniški postaji na progi Brod-Sisek. V tem mestu se nahaja okrajno sodišče, okrajna oblast in občinski urad. Vsak ponedeljek je tu semenj za živino in živež. Posestvo obstoji iz solidno zgrajene jednodnostropne hiše, z 10 sobami, kuhinjo, kletjo, stajo, skednjem, in shrambami v velikem dvorišču, in je od nekdaj bila v hiši gostilna, ter se v njej še sedaj nahaja gostilna in mesnica; dalje pripada k posestvu 18 oral zemlje in sicer travnikov, njiv in vrtov. — Naslov pové iz prijaznosti upravnistvo „Slov. Naroda“.

(1056—1)

Namizni raki.

Najizbornejše oplemenjene vrste, lovijo se vsak dan, da so vedno sveži, razpošilja pod jamstvom, da dospé še živi, v poštah košaricah poštne in colne prosto po poštne povz. tja: 110 kom. rakov za juho gld. 2.50, 20 kom. srednje namiznih rakov gld. 3.—, 60 kom. velikih z debelimi škarjami gld. 3.50, 40 kom. solo-velikanov gld. 4.50 in 32 kom. solo-velikanov, jako finih, čudovite živali, gld. 5.25.

(854—19)

F. Schapira, Stanislav št. 274, Galicija.

Posredovalnica služb

G. FLUX

v Ljubljani, na Bregu šte. 6

ima

veliko izbéro služb

za pristojne posle vsake kategorije (moške in ženske), zlasti za kuharice (tudi k jedni ali dveh osebama), hišine, postunje in dekleta za vsako delo itd. itd. (983—18)

V najem se odda

s 1. novembrom

pekarija

na dobro obiskovanem kraju pod ugodnimi pogoji. (1055—1)

Več se izve pri gospé L. Milic v Ljubljani, Stari trg št. 19.

2 zlati, 13 srebrnih svetinj.

9 častnih diplom in priznanic.

Kwizdina restitucijska tekočina.

C. in kr. priv. voda za čiščenje konj.

Cena steklenici a. v. gld. 1.40.

Rabi se že 80 let v dvorskih konjušnicah, v večjih hlevih tako pri vojski kot pri civilu, da se konji utrjujejo pred velikimi strapacami in posledje ojačijo, pri izpahenju, izmaknjenju, otipnelosti kit itd. ter osposobljuje konja, da zmore prav izvrstno dirkati. (213—9)

Pazi naj se blagovoljno na varstvo znamke in zahteva naj se izrecno Kwizdina restitucijska tekočina.

Glavna zaloga: Fran Ivan Kwizda, c. in kr. avstro-ogerski in kr. rumunski dvorski založnik, okrožna lekarna Korneuburg pri Dunaji.

Dobiva se pristna v vseh lekarnah in droguerijah avstro-ogerske države.

Odlikovan na svetovni razstavi (1086) v Čikagi s svetinjo. (48)

UBERALL VORRÄTHIG 17 MEDAILLEN

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1894.

Nastopno omenjeni prihajalci in odhajalci časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selthal v Ansee, Ischl, Gmund, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregenz, Curia, Genova, Paris, Steyr, Linz, Budejovice, Pilsen, Marijine varo, Eger, Karlovo varo, Francovo varo, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 7 min. zjutraj mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Ansee, Ischl, Gmund, Solnograd, Lend-Gastein, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 41 min. dopoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selthal, Dunaj.

Ob 4. uri 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregenz, Curia, Genova, Paris, Steyr, Linz, Gmund, Ischl, Budejovice, Pilsen, Marijine varo, Eger, Francovo varo, Karlovo varo, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 53 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipske, Prago, Francovih varov, Eger, Marijinih varov, Pilsen, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunda, Ischla, Ansee, Pariza, Genova, Curia, Bregenza, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 8. uri 6 min. zjutraj mešani vlak iz Novega mesta, Kočevja.

Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipske, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijinih varov, Pilsen, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Genova, Curia, Bregence, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Lianca, Pontabla, Trbiža.

Ob 12. uri 46 min. popoldne mešani vlak iz Novega mesta, Kočevja.

Ob 4. uri 48 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Selthalja, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 8. uri 34 min. zvečer mešani vlak iz Novega mesta, Kočevja.

Ob 9. uri 31 min. zvečer osebni vlak s Dunaja preko Amstetena in Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik. (4—214)

" 8. " 55 " popoldne " " "

" 9. " 50 " zvečer " " "

" 10. " 10 " zvečer " " (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 5. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika. (4—214)

" 11. " 15 " dopoldne " " "

" 6. " 20 " zvečer " " "

" 9. " 55 " zvečer " " (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Loža

2/3 v prvem redu, nasproti odru, k slovenskim predstavam se oddaja. — Kje? pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

(1065—1)

V citranji

po metodi Huberja in Enselina, kakor tudi po vsaki drugi poljubni metodi poučuje

Josip Petritz

izprašani učitelj (958—4)

na Kongresnem trgu šte. 5, I. nadstropje.

Ustanovljeno leta 1863.

Svetovnoznane

(1021—30)

so samoudeleane, nagrajene

ročne harmonike

Ivana N. Trimmel-ja

na Dunaji, VII/3, Kaiserstrasse Nr. 74.

Velika zaloga

vseh glasbil

gostij, citer, piščal, okarin, ustnih harmonik, piščalnih orgljic itd. itd.,

švicarskih ocelnih orgljic,

ki igrajo same od sebe in so nedosežne glede glasu, glasbeni albumi, kukala itd. itd.

Knjiga z uzorci zastoj in franko.

Najboljše voščilo svetá!

Fernolendt

voščilo za čevlje.

Ces. kralj. dež. priv.

tovarna utem. l. 1835

na Dunaji.

To voščilo brez galice (vitrirola) se lepo črno svetli ter vzdržuje usnje trpežno.

Povsod v zalogi. (204-2)

Zaradi ponarejanj naj se pazi natanko na moje ime

St. Fernolendt.

Za naravno usnje svetle boje (Naturleder)

izborna mazilo (crème).

Polovica lože

za slovenske predstave, v prvem redu, se odda.
Natančneje se izve v upravnistvu „Slov. Naroda“. (1058-2)

Upravitelj (špan)

vešč v tej stroki, energičen, ki se dobro razume v vse poljske poslove, s- od 1. oktobra dalje vzprejme pri Njega prevzvišenosti grofa Rudolfa Erdödy graščinski upravi v Novem Marofu pri Varaždinu, Hrvatska. (1035-8)

Vozni listki v Sev. Ameriko

(6-38) pri
nizozemsko-ameriški
parobrodni družbi.

I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7- **DUNAJ.**

Vsak dan odprava z Dunaja.
Pojasniti zastoj.

Učenec

(1064-1)

13 do 14 let star, sin poštenih staršev, kateri je dovršil vsaj prvi razred srednje šole, vzprejme se takoj v trgovini Alojzija Pogačnika v Cerkalah.

Komptoirist

za neko tovarno se išče. Pogoji: lepa pisava, znanje nemščine in slovenščine, eventuelno italijanščine. — Ponudbe s prepisi spričeval, curriculum vitae, in v kojih mora biti povedano, koliko dotičnik zahteva plače, upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (1058-2)

Usojam si, p. n. gospodo opozarjati na mojo

krojačnico

za častniške in uradniške uniforme in civilne obleke

(uniforme za c. in kr. jednoletne prostovoljce)

točno po najnovejšem predpisu glade adjustovanja, da se v slučaju potrebe obrnejo do mene. Za najboljšo blago, kakor tudi za izgotavljanje po predpisu pri najnižjih cenah se garantuje.

Proseč prav mnogobrojnega poseta z velespoštovanjem

A. Reisner

(1001-5)

c. in kr. polkovnijski krojač
v Ljubljani, Parne ulice šte. 7.

FRAN ŠEVČIK

(788-10)

puškar

v Ljubljani

Židovske ulice št. 3

priporoča

svojo bogato zalogo

vseh vrst orožja in lovskih potrebščin

kakor tudi puške in samokrese lastnega izdelka.

Vsa v njegovo stroko spadajoča dela se izvršujejo točno in po najnižji ceni.

Feliks Toman

kamnoseški mojster v Ljubljani, Resljeva cesta št. 26
ima skladišče

izdelanih piramid

iz najlepšega, najtršega temnega aljunita in granita ter se priporoča za izdelovanje najmanjših nagrobnih kamnov, kakor tudi najfinjših umetniško izdelanih

nagrobnih spomenikov.

Prevzema vsa

(994-3)

stavbena in umetniška kamnoseška dela

katera se kot doslej po nizki ceni najfinerše izdelujejo. V zalogi ima in prodaja

marmornate plošče za pohištva

iz laškega, francoskega in belgijskega marmorja, kakor tudi

robne kamene in kocke iz granita

za tlak trotoarjev in vhodov, katere se po najnižji ceni dobivajo v vsaki množini.

Otvoritev hôtela.

Hôtel Lloyd

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti šte. 9

v središču mesta, blizu južnega kolodvora, poštnega in brzojavnega urada.

✱ 20 elegantno urejenih sob. ✱

Izborna, cenéna restavracija.

Gg. trgovskim potnikom dovoljujejo se znižane cene.

Omnibusi k vsakemu vlaku.

(964-9)

Karol Počivaunik, hôtelier.

Franc Novak p. d. Mihac

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

priporoča svojo veliko in mnogovrstno zalogo

raznih pušk

izdelanih po najnovejšem sistemu, in raznih lovskih potrebščin ter izvršuje vsakojaka popraviljanja točno in po najnižji ceni. — Za lažnost blaga se jamči. — Vse moje puške so (8) prej dobro preskušene, predno se odpošljejo naročnikom. (848)

Ceniki se na zahtevanje pošiljajo brezplačno.

(276) **FRAN CHRISTOPH-ov** (19)

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh praktičnih lastnosti in jednostavnega rabljenja se posebno priporoča, kdor hoče sam lakirati tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljnat barve) in brezbarven (ki daje samo svet). — Uzorci lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zalogah.

Dobiva se v Ljubljani pri **FRAN CHRISTOPH**, Ivana Luckmann-a nasledniku: izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

Prej **Fran Čuden** Prej
J. Geba. J. Geba.

→ urar ←

v Ljubljani, Glavni trg št. 35

(Podružnica v Trbovljah)

priporoča sl. občinstvu ter posebno preč. duhovščini svojo bogato zalogo

švicarskih žepnih zlatih, srebrnih in nikelnastih ur, stenskih ur z nihalom, ur budilnic, verižic, prstanov, uhanov (120-36)

in vseh v to stroko spadajočih stvari po najnižjih cenah.

Popravila izvršujejo se natančno pod poročtvom.

— Zunanja naročila se hitro izvršujejo po pošti.

Ceniki so vedno na razpolaganje zastoj in franko.

Varstvena znamka.

J. ANDEL-A

novi izumljeni

prekomorski prašek

(premijsiran z najvišjimi častnimi nagradami)

ugonablja ščurke, molje, stenice, bolhe, žoharje, muhe, mravlje, prešilke, ptičje pršice, sploh vse žuželke

s skero čeznaravno hitrostjo in sigurnostjo, tako da od zalega mrčesov in ne ostane niti sledi.

Tovarna in razpošiljalnica:

(757-6)

J. ANDEL, drogerija „pri črnem psu“, v Pragi, Husova ulica št. 13.

Pristni prašek se dobiva v Ljubljani pri gospodu Albinu Slišar-jl, trgovcu, Dunajska cesta št. 9 in pri firmi Stupica & Mal, Marije Terezije cesta št. 1; v Kamniku pri gospodu Jos. Močniku, lekarnarju.

Odrezki in ostanki

sukna

za jesensko in zimsko
doba 1894/95:

za popola obleko samo gld. 4-25
za sukno iz lodna samo „ 3-25
za zimsko sukno samo „ 4-80
za salonsko obleko samo „ 7-80
za mušikov samo „ 4-25
moderno in dobro blago, tudi najfinerše kakovosti, specialitete suknene blaga za strapce, lodna za lovec, tricota in suknene blaga za damsko obleke ceneje nego kjerkoli.

Pošilja se

proti povzetju ali pa če se poprej pošlje denar.

Jamstvo:

Povračilo kupnine, če komu kaj ne bi ugajalo.

Vzorec: (9-0-5)

Zastoj in poštne prosto.

D. Wassertrilling

trgovec s suknom
Boskowitz blizu Brna.

Tisot priznanic.

V trgovini
D. Lessner
priprave so vse novosti za
prihodnjo jesensko in zimsko se-
zono v najbogatejši izbiri in so na
ogled spoštovanemu p. n. občinstvu, ter naj-
bodo valed jako nizkih cen (brez konkurence) obo-bito priporočene.

Jesenska

in

zimska sezona

1894-95.

modno
za
blago.

Haute nouveauté cheviot,
Haute nouveauté cheviot,
Haute nouveauté cheviot,
Cheviot carreaux
Angleški cheviot mélé,
Crépe-cheviot,
Damsko sukno,
Drap brodé,
Drap uni,
Carre en noppé,
Haute nouveauté cheviot,
Haute nouveauté cheviot,
Gredasana tkanina nouveauté,
Gredasana tkanina haute nouv.,
Gredasana tkanina dessinée nouv.,
Nouveauté gredasana tkanina,
Specialité exclusive,

čista volna, 120 cm široka, meter po gld. 1-55
" " 120 " " " " " 1-75
" " 120 " " " " " 1-95
" " 120 " " " " " 1-95
" " 120 " " " " " 2-
" " 120 " " " " " 1-90
" " 110 " " " " " 1-45
" " 95 " " " " " 1-15
" " 95 " " " " " 1-10
" " 110 " " " " " 1-70
" " 120 " " " " " 2-40
" " 130 " " " " " 3-10
" " 120 " " " " " 1-85
" " 120 " " " " " 2-80
" " 120 " " " " " 3-
" " 100 " " " " " 1-30
" " 120 " " " " " 2-90

Coloré anglais,
Petit carreaux anglais,
Drap des dames exclusive,
Angleška flanela,
Foulé nouveauté,
Foulé,
Kasan, gladek,
Angleški modni cheviot
Diagonal sukno
Damsko sukno
Cheviot mélé
Cheviot gulpure
Demi drap
Cheviot nouveauté
Najboljše vrste baržun za obleke z vlekom
Desiniran lišni baržun
Svilnat pliš

čista volna, 120 cm široka, meter po gld. 2-75
" " 120 " " " " " 2-10
" " 95 " " " " " 1-25
" " 116 " " " " " 1-70
" " 120 " " " " " 1-35
" " 90 " " " " " -70
" " 90 " " " " " -80
" " 100 " " " " " 1-15
" " 120 " " " " " 1-
" " 120 " " " " " -82
" " 120 " " " " " -80
" " 90 " " " " " -80
" " 90 " " " " " -38
85 cm širok, meter po 48 kr. i. t. d. i. t. d. i. t. d.
60 cm širok, m po gld. 2-30
54 " " " " " 1-30
45 cm širok, meter po gld. 1-20 in 1-50

Velika zaloga najnovejšega, dražestno desinovanega barhanta in flanelnega cottona v brezštevilnih barvnih nuansah.

Velika izbira svilnega blaga!

(974-3)

V provincijo pošiljajo se vzorci in ilustrovani ceniki zastonj in poštne prosto.

Skladišče blaga

D. LESSNER

Dunaj, VI., Mariahilferstrasse št. 83

podzemlje, pritličje, mezzanin in prvo nadstropje.

Jako praktične
šolske obleke

ogrtaci, menčikovi s pelerino, haveloki
vsake velikosti v največji izbiri po jako nizkih cenah pri

Gričarju & Mejaču

Ljubljana, Slonove ulice.

(1028-6)

Naznanilo.

Dne 29. septembra t. l. vršila se bode pri c. kr. okrajnem
sodišču v Cerknici od 10.-12. ure dopoldne

prostovoljna javna dražba

v Anton Jeršan-ovo zapuščino spadajočih gozdnih parcel
št. 2114/99, 2215/3, 2114/101, 2215/1, 2114/100 in 2215/2 kat. občine
Bezuljak.

Te gozadne parcele obsegajo 62 oral 912 □, obstojé iz jelovine, katera
se dá večinoma porabiti za trgovino ter imajo tudi lep naraščaj. Debla čez
14" oziroma 12" so po zvedencih zaznamovana in v skupinah precenjena.

Po dražbenih pogojih, ležečh na vpogled pri c. kr. okrajnem sodišči v
Cerknici in pri podpisancu, prodajo se te parcele tudi posamezno ter ima
vsak ponudnik položiti 20 odstotno varščino.

Dr. Dragotin Treo,
odvetnik v Postojini.

(1056-1)

Lvovske Srečke à 1 gld.

(1020-7)

Glavni dobitok

gld. 60.000 gld.

11 srečk 10 gld.

6 srečk 5 gld. 50 kr.

priporočata: **J. C. Mayer**
in **A. Gruber.**

žrebanje
že v četrtek!

Otvoritev prodajalnice.

S tem si usojam javiti p. n. občinstvu, da bom nekdanjo staro
in slovečo Mühleisnovo, naposled F. S. Rojnikovo

prodajalnico

s prekomorskim špecerjskim in mešanim blagom

na Križevniškem trgu šte. 8

„pri zlatem sidru“

v ponedeljek 17. septembra t. l. otvorila.

Prodajalnica založena je povsem z dobrim in svežim blagom
in se bode podpisana prizadevala najmarljiveje, da ustreže in zadovolji
kupujoče občinstvo z najboljšim blagom in nizkimi cenami.

Priporočuj se osobito čast. gospodinjam prosi obilega poseta
(1027-3) odličnim spoštovanjem

Leopoldina Mauser, imejiteljica prodajalnice.

Najboljše se nalagajo glavnice

če se kupujejo

4% založnice gališkega zemljiško- kreditnega društva.

Iste donšajo

dobička več ko 4 odstotke

ter uživajo pravo

pupilarne varnosti,

se ne smejo obdačiti in niso fatiranju
podvržene,

se lahko vložé kot kavcija

in kot vojaška ženitna kavcija; razen tega je vsakih 100 gld. založnic za-
varovanih po hipotekarni vrednosti 253 gld. 33 kr.

Založnice se dobivajo po vsakokratnem dnevnem kurzu pri

J. C. MAYER-JU

banka in menjalnica v Ljubljani.

(548-32)

Upravništvo „Vrtčevo“
se je preselilo
na Sv. Petra cesto šte. 6.
Tu sem naj se dopišila še zaostala naročnina.
Tudi se še dobivajo
poprejšnji letniki „Vrtca“
po znižani ceni, in sicer:
L. 1877 a vezan 1 gld. 80 kr., nevezan 1 gld. 50 kr.
L. 1882—1890 a 2 „ „ 1 „ 70 „
L. 1891—1893 a 2 „ 60 „ „ 2 „ 30 „
(1034—3) Ivana Tomšič.

Modno poročilo!
Novosti za jesensko sezono v konfek-
cijah za dame
„Golf-Capes“
dežni plašči s separatno „Habsburg“-
pelerino pri (1023—6)
Gričarju & Mejaču
Ljubljana, Slonove ulice št. 9.

Zahvala.
Gosp. pl. Trnkóczy-ju, lekarju v Ljubljani.
S tem Vas danes prosim, da mi blagovolite
kmalu poslati 10 škatljic „zobnega prahu“ po
80 kr. in dve steklenici „zobne vode“ po 50 kr.
proti poštnemu povzetju. To potrebujem zase in za
svoje sorodnike ter bom ta zdravila kar mudi pri-
poročal vsakemu človeku.
Teh zdravil posluževal sem se vedno tudi v
Ljubljani, bivajoč še v trgovinskem učilišču pri Mahru,
ter ja še zdaj rabim, ker sem sprevidel, da so ista
istinito izvrstna
Valjevo (Srbska).
(505—2) Z velespoštovanjem
Sv. R. Godjevac.

Alojzij Vanino
Ljubljana, Židovske ulice
(prej zlatar Kapsch)
priporoča čast. p. n. občinstvu svojo veliko zalogo
nožev in škarij
vsake vrste iz najfinjšega angleškega jekla.
Večje škarje za obrtnike, šivilje in manufak-
turiste ima zmiraj v veliki množini v zalogi. Priporoča
se za izvršitev vseh v njegovo stroko spadajočih del, kakor
brušenje britev, likanje in brušenje kirurških
instrumentov itd. (989—3)

Gradnjo
betonskih kanalov
iz portlandskega in romancement-betona ter iz tol-
čenega betona za mesta, tovarne in privatne hiše
(tudi greznice iz cimenta)
vedovedov
prevzema
podjetništvo za betonske gradnje in tovarna
za proizvode iz cimenta
Ferdo Hrúza in Oldřich Rosenberg
v Pragi.
Natančnejša pojasnila daje (1048—2)
Ferd. Hrúza v Ljubljani
Poljanski nastip št. 12.

Prevzetje knjigovoznice!
Udano podpisani usojam si javljati prebistiti duhovščini, velesl.
občinstvu in sl. uradom, da sem prevzel kupnim potom stare, dobro
poznato in najbolje urejeno
knjigovoznico L. Šverljuge
v stolnem župnišču v Ljubljani,
katero sem že in bodem še spopolnil in uredil tako, da mi je možno iz-
vrševati vsa knjigovozniška dela od najpreprostejšega do najfinjšega,
po možno nizki ceni. — Nephreano osemnajstletno delovanje kot poslovodja in
pomočnik omogočuje mi pridobiti si zadovoljstvo in naklonjenost cen. naročnikov,
katero si bodem prizadeval pridobiti in ohraniti. Velespoštovanjem
FRANCE BRESKVAR
preje L. Šverljuga.
(985—3) v Ljubljani, v stolnem župnišču.

Ustanovljeno leta 1856.
Fran Kaiser
puškar
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6
priporoča svojo veliko zalogo
orožja za lov in osebno varnost,
streljiva in potrebščin za lovce.
Specijalitete (803—10)
v po meni izdelanih ekspresnih puškah in pištolah.
Popravki se izvršujejo v moji delavnici.
Odlikovano: Gradec, Trst, Zagreb, Gorica.

Stupica & Mal
trgovina z železnino in specerijskim blagom
zaloga moko
v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1
nasproti Tavčarjeve hiše, na Dunajski cesti.
Priporoča posebno svojo zalogo vsake vrste
železnine
najboljših vodnih in ročnih žag, kotlov in štedilnih
ognjišč iz litega železa, v prvi vrsti pa bogato pozlačene
nagrobne križe in vsakovrstne peči (od 2 gld. 75 kr. naprej)
iz litega železa in iz pločevine, potem lončene peči po
najnovejši konstrukciji, barvane in bele, iz najboljšega mate-
rijala, kakor tudi mizarsko, ključarsko in kovaško orodje
in sploh vse orodje za rokodelce in kmetovalce.
Nadalje priporoča
sveže specerijsko blago in moko.
Vse po najnižji ceni!
Za obilno nakupovanje in naročevanje se priporoča
z odličnim spoštovanjem
Stupica & Mal
trgovca.
(1033—1)

Le še malo predstav!
CIRKUS HENRY
najbolj sloveča družba umetelnih jezdecov
v Ljubljani, v Lattermannovem drevoredu.
Danes v soboto dné 22. septembra 1894
posebna predstava
s sodelovanjem vseh umetelnikov in umetelnice družbe.
Novo! **Prvikrat:** **Novo!**
Na Dunaji predstavljano 35krat zaporedoma. Repertoarna igra Renzovega cirkusa.
Mazeppovo pregnanstvo v Ukrajinske stepe
ali
osveta kneza Porovskega.
Velika opremljena pantomima v dveh dejanjih, aranžuje ravnatelj Henry in izvaja vse
osebje s sodelovanjem baletnega zbora.
Kostumi za to pantomimo so novi; izdelal jih je vzorno po originalih nadgarderebiér-
g. Strobinskiy iz Renzovega cirkusa.
Pol ure pred začetkom predstave koncert, ki ga izvršuje domači orkester.
Jutri v nedeljo dné 23. septembra 1894 (1063)
dve veliki predstavi
ob 4. uri popoldne in ob 8. uri zvečer.

JOSIP ČERNE
urar
v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 2
priporoča slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo
zlatih, srebrnih, tula in dr. žepnih ur iz naj-
imenitnejših tvornic, kakor: Longines ad Francillon v Švici,
Schaffhausen, Glashütte in dr. Koledarske ure z in brez
luninih spremen; Dunajske ure na nihalo, budilnice in
vsakovrstne ure za domačo rabo.
Poprave izvršuje točno in po primerni ceni.
(1060—1) **Za vojake in dijake znižana cena!**

Kamnoseška obrt in podobarstvo.
Vinko Čamernik
kamnosek v Ljubljani, Farne ulice št. 9
filijala na Dunajski cesti nasproti Bavarskemu dvoru
(poprej Peter Toman)
priporoča se za izvrševanje
cerkvenih umetnih kamnoseških del
kakor oltarjev, tabernakeljev, prižnic, obhajalnih miz, krstnih kam-
nov itd., nadalje za vsakovrstna
stavbena kamnoseška dela
kakor tudi za izdelovanje plošč iz vsakovrstnega marmorja za pohištvo.
Ima tudi bogato zalogo
nagrobnih spomenikov
iz raznovrstnih marmorjev, napravljenih po najnovejših arhitektoničnih
obrisih po jako nizki ceni.
Oskrbuje napravo kompletnih družbinskih rakev in vsakako
popravljanje. (10—88)
Obrise, natrte in vzorce pošilja brezplačno na vpogled.